

The cover features a dark, marbled paper background with intricate, light-colored veins. A horizontal grey band is positioned across the upper portion of the cover, containing the issue information. The title is printed in a large, bold, sans-serif font on a white background strip that spans the width of the cover.

10'2012 [36]

Всеукраїнський науково-виробничий журнал

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА

Засновники журналу:
Подільський державний аграрно-технічний університет
ПВНЗ «Хмельницький економічний університет»
ІІІ «Інститут економіки, технологій і підприємництва»,
Тернопільська державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту кормів та сільського господарства
Поділля НААН

Головний редактор:
Стельмашук А.М.,
д.е.н., професор

Заступник головного редактора:
Волощук К.Б., д.е.н.

Відповідальний секретар:
Печеник А.В., к.е.н., доцент

Редакційна рада:
Кулик С.М.
Рудик В.К.
Смоленок П.С.
Стельмашук А.М.

Редакційна колегія:
Баланик І.Ф., д.е.н., проф.
Біттер О.Г., д.е.н., проф.
Варченко О.М., д.е.н., проф.
Витвицька О.Д., д.е.н., доцент
Галушкіна Т.П., д.е.н., проф.
Губені Ю.Е., д.е.н., проф.
Доманчук Д.П., д.е.н., проф.
Свєдкіменко В.К., д.е.н., проф.
Зінчук Т.О., д.е.н., проф.
Лаврук В.В., д.е.н.
Логоцький І.І., д.е.н., проф.
Лучик С.Д., д.е.н., проф.
Малік М.Й., д.е.н., проф., акад. НААН
Олійник Т.І., д.е.н., проф.
Павліха Н.В., д.е.н., проф.
Павлов В.І., д.е.н., проф.
Пархомець М.К., д.е.н., проф.
Нуцентейло П.Р., д.е.н., доцент
Свиноус І.В., д.е.н.
Ульянченко О.В., д.е.н., проф.
Чикуркова А.Д., д.е.н.
Шульський М.Г., д.е.н., проф.
Щурик М.В., д.е.н., проф.
Зарубіжні вчені
Павлов К.В., д.е.н., проф. (Росія)
Пармакли Д.М., д.е.н., проф. (Молдова)
Усенко Л.М., д.е.н., проф. (Росія)

Наукові редактори:
Загнітко Л.А., к.е.н., доцент
Корженівська П.Л., к.е.н., доцент
Пастух Ю.А., к.е.н., доцент
Петрущенко О.О., к.ф.іл.н.
Сава А.П., к.е.н.
Сидорук Б.О., к.е.н.
Яшук Т.С., к.с.-г.н.

ІННОВАЦІЙНА ЕКОНОМІКА

Всеукраїнський науково-виробничий журнал

10'2012 (36)

Зміст

I. Економіка та інноваційний розвиток національного господарства	
Котикова О.І. СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ	3
Тельнов А.С., Попель С.А. ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: АНАЛІЗ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА МАКРО-, МЕЗО, МІКРОЕКОНОМІЧНИХ РІВНЯХ	6
Дубіщев В.П., Мішко А.Д. РЕГУЛЯТОРНІ ЗАХОДИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	14
Резнік Н.П. ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ ДЕРЖАВИ	19
Константинок Н.І. ПЕРСПЕКТИВИ ЗРОСТАННЯ ВАГИ І ЗНАЧИМОСТІ УКРАЇНИ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСІВ	25
Титаренко Г.Б., Степова С.В. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	27
Івашенко А.І. РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАБІЛЬНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	31
Чкан А.С. СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ СФЕРИ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ	35
Томілін О.О. ОБСЛУГОВУЮЧА КООПЕРАЦІЯ – ОДИН ІЗ ПРОЯВІВ ВЕРТИКАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ПРИ МІЖГАЛУЗЕВІЙ ВЗАЄМОДІІ	39
Бударіна Н.О., Мезенцева Ю.О. ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ЗАСТОСУВАННЯ ДОСВІДУ КИТАЮ	43
Митяй С.А. АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПІДХОДІВ ДО ОЦІНКИ НЕРУХОМОСТІ В УКРАЇНІ	47
Щур Р.І. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТНОГО ФІНАНСУВАННЯ В УКРАЇНІ	53
Сливінська О.Б. МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО ІНВЕСТИВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД	57
II. Економіка та конкурентоспроможність підприємств	
Стельмашук А.М. ФІНАНСОВИЙ СТАН – ОСНОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	61
Жибак М.М. СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	66
Березівський П.С., Марків Г.В. ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ НА ОСНОВІ РЕСУРСО-ЗБЕРЕЖЕННЯ ЯК ЗАПОРУКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА	69
Витвицька О.Д., Кравчук О.Я. ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	74
Крисько Ж.Л., Буяк А.Є. БАЗОВІ СТРАТЕГІЧНІ АЛЬТЕРНАТИВИ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ	79
Михеєнок Е.С. ЭФФЕКТИВНАЯ БИЗНЕС-МОДЕЛЬ КАК ИНСТРУМЕНТ УПРАВЛЕНИЯ КАПИТАЛИЗАЦИЕЙ ПРЕДПРИЯТИЙ	83
Зборовська Ю.Л. ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПЕРЕРОВНИХ ПІДПРИЄМСТВ АПК НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ	86
Циганенко Г.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВАХ З ПЕРЕРОВКИ СІЛЬГОСППРОДУКЦІЇ	90
Колесніков А.П. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ	94
Дюк А.А. ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	97
Чайківський І.А. ІННОВАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА	101
Стельмашук Н.А. МАРКЕТИНГОВІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	105
Белова О.І. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТОРГОВЕЛЬНИМИ МЕРЕЖАМИ	109
Скриль В.В., Булка І.П. СПІЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ	115
Якименко О.С. МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСУ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ДИНАМІЧНИХ ЗМІН	120
Васюк Н.В. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ СТИКОГО РОЗВИТКУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ	125
Андрусів У.Я. КЛАСТЕРИ ЯК ФОРМА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ МІНЕРАЛЬНО-СИРОВИННОГО КОМПЛЕКСУ БУДІВЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ПОСИЛЕННЯ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	128
III. Економічна політика регіонального розвитку і місцеве самоврядування	
Гудзинський О.Д., Судомир С.М. РЕГІОНАЛЬНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ	133
Овсянюк-Бердадіна О.Ф. СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА КОНЦЕПЦІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	135
Тихенко Р.В. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ	138
Дугієнко Н.О. СТАН ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ	143
Никончук В.М. КОНЦЕПЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	146
Рябенко Г.М., Шаповал О.О. ПРОГНОЗУВАННЯ БАНКРУТСТВА ПАТ «РАДСАД» МИКОЛАЇВСЬКОГО РАЙОНУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	149

2. Заячківська Г. А. Основні засади сталого розвитку туризму в Україні [Електронний ресурс] / Г. А. Заячківська // *Якість економічного розвитку: глобальні та локальні аспекти* : науч.-практ. конф., 2011 р. – Режим доступу : <http://www.confcontact.com/20110629/1-zayacj.php>
3. Захарчук С. С. Фінансово-економічні проблеми функціонування туристичної галузі в Україні [Електронний ресурс] / С. С. Захарчук // *Економіка. Управління. Інновації. Електронне наукове фахове видання*. – 2010. – № 1 (3). – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/e-journals/eui/2010_1/10zsstgu.pdf
4. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні / В. Ф. Кифяк. – Чернівці : Зелена Буковина, 2007. – 312 с.
5. Кулінська А. В. Особливості фінансового механізму державного управління суб'єктами невиробничої сфери (на прикладі туристичної галузі України) [Електронне джерело] / А. В. Кулінська // *Ефективність державного управління* : збірник наукових праць. – 2009. – Вип. 18/19. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Edu/2009_18_19/fail/Kulinska.pdf
6. Охріменко А. Г. Фінансові аспекти функціонування туристичної галузі [Електронний ресурс] / А. Г. Охріменко // *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2011. – № 1. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/e-journals/znpnudps/2011_1/pdf/11oagtif.pdf
7. Чкан А. С. Державне регулювання сфери туризму в Україні [Електронний ресурс] / А. С. Чкан // *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)* / За ред. М. Ф. Кропивка. – Мелітополь : Вид-во Мелітопольська типографія "Люкс", 2012. – № 2(18). – Т. 3. – С. 276–290. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znpudau/2012_2_3/18-3-36.pdf
8. Україна. Закони. Про Державний бюджет України на 2012 рік : [Закон України від 22 грудня 2011 року № 4282-VI] [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4282-17/page2>
9. Україна. Кабінет Міністрів. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки розвитку туризму, створення умов безпеки туристів, розбудови туристичної інфраструктури міжнародних транспортних коридорів та магістралей в Україні : Постанова від 7 березня 2012 р. № 241 [Електронний ресурс] // Кабінет Міністрів України. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/241-2012-%D0%BF>

УДК 334.012.82

Томілін О.О.,
к. с.-г. н, доцент кафедри економіки та менеджменту,
директор Полтавської філії Європейського університету

ОБСЛУГОВУЮЧА КООПЕРАЦІЯ – ОДИН ІЗ ПРОЯВІВ ВЕРТИКАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ПРИ МІЖГАЛУЗЕВІЙ ВЗАЄМОДІЇ

Постановка проблеми. Головне завдання, яке сьогодні стоїть перед галузями агропромислового комплексу – це надійне забезпечення населення продуктами харчування та промисловості якісною сільськогосподарською сировиною.

Створення сприятливих умов для розширення сфери застосування праці у сільській місцевості та підвищення рівня доходів сільського населення має здійснюватись шляхом: стимулювання розвитку підприємства як у сільському господарстві, так і в несільськогосподарській сфері; сприяння пріоритетному розвитку малих приватних підприємств побутового обслуговування в результаті залучення соціально незахищених верств сільського населення; здійснення заходів щодо стимулювання розміщення нових підприємств легкої, харчової та інших галузей промисловості, обслуговуючої кооперації; стимулювання розвитку районних центрів зайнятості професійного навчання безробітних, які проживають у сільській місцевості, основ підприємницької діяльності; поетапне звільнення сільських жителів, що вперше реєструються для провадження підприємницької діяльності у сільській місцевості, від окремих видів оподаткування на строк до трьох років; посилення правового та соціального захисту орендодавців (власників) землі і майна, гарантування доходів відповідно до укладання договорів; залучення осіб, що провадять підприємницьку діяльність та тих, що зайняті в особистих селянських господарствах до участі в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування, а також добровільного пенсійного забезпечення; здійснення заходів щодо забезпечення аграрного сектору кваліфікованою робочою силою, підвищення рівня професійного навчання персоналу підприємств, установ та організацій [5, с. 267].

У країнах Європейського Союзу через кооперативи реалізується понад 60% сільськогосподарськ продукції [3, с. 1838–1840]. Світова практика показує, що одним із ефективних шляхів підвищенн ефективності сільськогосподарського виробництва є розвиток міжгалузевих відносин. Переважн більшість фермерів не спроможні за власні ресурси придбати нову техніку через недостатню кількіст коштів на підприємстві. З економічної точки зору, окремі види техніки купувати для невеликог господарства не зовсім ефективно. На нашу думку, можна істотно змінити положення в агропромисловом комплексі шляхом об'єднання зусиль виробників сировини, виробництв по переробці та збуту продукці торгівлі, фінансових та обслуговуючих структур в їх взаємозацікавленій роботі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питаннями становлення, формування та розвитк сільськогосподарських кооперативних формувань присвятили багато вітчизняних науковціє В.В. Гончаренко, Ф.В. Горбонос, В.В. Зіновчук, О.В. Крисальний, М.Й. Малік, В.Я. Мессель-Веселяк О.М. Могильний, Л.В. Молдаван, В.Б. Моссаковський, О.М. Онищенко, О.А. Пантелеймоненк П.Т. Саблук, Г.В. Черевко, В.В. Юрчишин та інші.

Кооперація в аграрному секторі економіки як одна з соціально-економічних проблем; потребу детального вивчення. Проблемою розвитку обслуговуючої кооперації в аграрній сфері є відсутності визначення статусу сільськогосподарського кооперативу та податкового механізму регулювання н; законодавчому рівні. Тому потребує подальшого дослідження питання місця обслуговуючої коопераці в системі аграрного виробництва.

Постановка завдання. Основним завданням даного дослідження є визначення місця обслуговуючої кооперації в системі аграрного виробництва, обґрунтування пріоритетних напрямі розвитку агропромислового комплексу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основою функціонування організаційно-правови виробничих структур горизонтального і вертикального типів є кооперація. При кооперації основний те обіговий капітал застосовують спільно, розподіляючи його на більшу масу готової продукції, при цьому собівартість одиниці продукції знижується. В Європі важливим елементом державного регулюванн кооперативного руху є система оподаткування. Кооперативи виплачують інтегрований податок, який складається з податку обороту, податку на паливо, найману робочу силу, а також ліцензійних відрахувань. Вивільняються від сплати податків кооперативи, які застосовують екологічно-чисту технологію, а також використання альтернативних джерел енергії. На наш погляд, у нас в країні повинна бути підтримке кооперативного руху на державному рівні через субсидії, пільгові кредити, зниження ставок оподаткування. В червні 2009 року Урядом нашої країни було розроблено програму підтримки розвитку сільськогосподарських кооперативів на період до 2015 року. Метою програми є надання цільової державної підтримки сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам для просування аграрної продукції особистих селянських господарств і фізичних осіб на аграрні ринки за стабільними цінами, створення до 2015 року 10 тис. сільськогосподарських кооперативів (з розрахунку 1 кооператив на 2–3 сільських населених пункти), створення більш як 100 тис. додаткових робочих місць, зростаїнн до 2015 року обсягів виробництва сільськогосподарської продукції в 1,6 рази та її реалізації на аграрних ринках через сільськогосподарські кооперативи не менш ніж на 20% їх загального товарообігу [5, с. 268]. Виконання програми здійснюватиметься шляхом запровадження державної підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, що сприятиме розвитку аграрного виробництва і сільських територій, розширенню сфери зайнятості сільського населення та підвищенню його добробуту. Протягом найближчих восьми років планується виділити з держбюджету на підтримку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів – 7,2 млрд. грн. [2, с. 39]. На нашу думку, пріоритетним напрямом розвитку аграрного виробництва є формування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів з метою виведення аграрного сектора економіки з кризового стану. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи сприяють зміцненню економічного потенціалу і соціального статусу сільськогосподарських товаровиробників, покращенню умов господарювання, створенню стимулів для росту товарної продукції [7, с. 75–80]. Як відомо, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи не займаються питаннями безпосередньо виробництва, а тільки надають послуги господарствам. Обслуговуючий кооператив виступає організаційно ланкою між товаровиробниками матеріальних засобів та постачальниками матеріальних засобів. Сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи ставлять за мету – обслуговування сільськогосподарського та іншого виробництва учасників кооперації, поліпшення умов розширеного відтворення в агро бізнесі, підвищення рівня життя селян за рахунок об'єднання власників фермерських господарств. Відродження обслуговуючої кооперації є радикальним напрямом в розбудові ринкової економічної системи агропромислового комплексу. Обслуговуюча кооперація об'єднує товаровиробників у їх ринковій діяльності на основі добровільного залучення до процесів вертикальної інтеграції на засадах взаємодопомоги та економічного співробітництва [1, с. 1]. Становлення та розвиток обслуговуючої кооперації може проводитись за наступними напрямками: організація кооперативів за умовою спільного використання техніки; створення заготівельно-збутових кооперативів; створення кооперативів з постачання матеріально-технічних засобів, засобів захисту рослин від шкідників та хвороб, мінеральних та органічних добрив, регуляторів росту. За останні роки кількість сільськогосподарських кооперативів в Україні збільшується, в основному, за рахунок кількості багатофункціональних та сервісних

кооперативів. Серед обслуговуючих кооперативів переважають багатфункціональні кооперативи – 43,4%, 28,6%, відповідно, переробні та інші види [4, с. 1–4]. Деякі автори вважають, що обслуговуюча кооперація є одним з проявів вертикальної інтеграції і називається каталізатором другого етапу – зближення відносин між підприємствами II та III сфер агропромислового комплексу з можливістю повного об'єднання, тобто переходу від контрактної до повної інтеграції [6, с. 31–36]. Перевагою обслуговуючої кооперації, в порівнянні з іншими об'єднаннями є те, що вона дає можливість переходити від простих форм кооперування до все складніших. Інтеграція дозволяє скоротити витрати, які пов'язані з вивченням кон'юнктури ринку, залученням інвестицій. Основною метою інтеграції є нарощування об'ємів товарів і послуг внаслідок забезпечення ефективності господарської діяльності в міжнародних масштабах. Як відомо, економічна інтеграція – це одна з форм об'єднання господарської діяльності. Це процес взаємодії і співробітництва серед різних організаційно-правових структур, які направлені на покращення використання їх виробничого потенціалу. Міжгалузева інтеграція сприяє укрупненню окремих підприємств та організацій агропромислової сфери. Форми міжгалузевої інтеграції представлені на рис. 1.

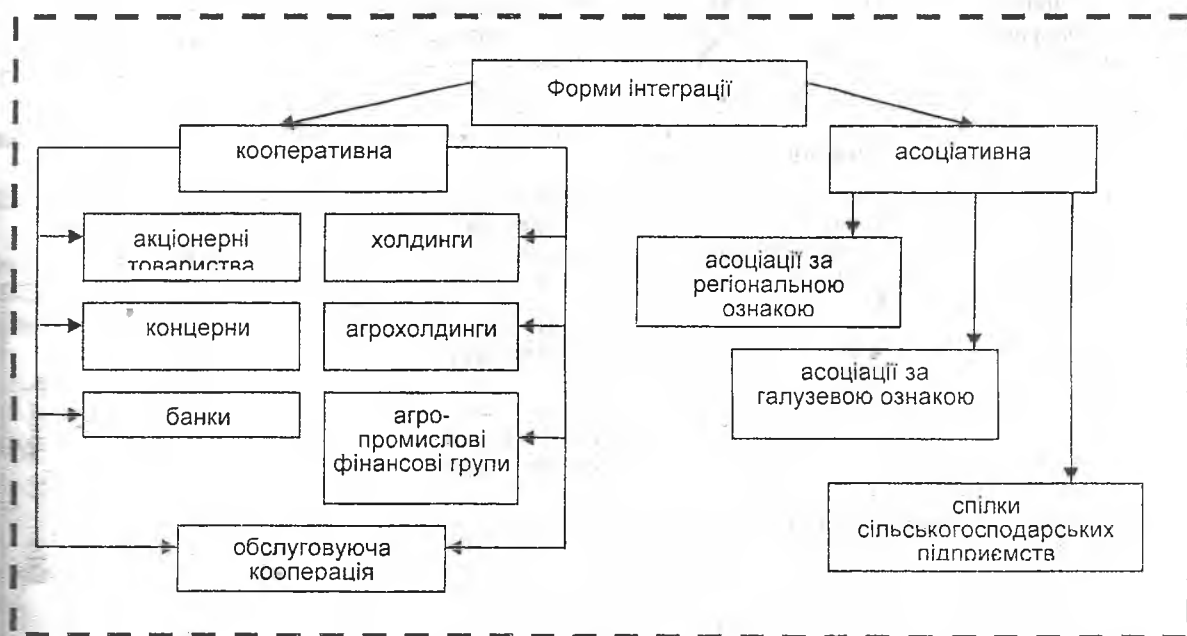

Рис. 1. Форми міжгалузевої інтеграції

Джерело: [власні дослідження].

Агропромислова інтеграція зводиться до встановлених зв'язків та ділової співпраці серед господарських суб'єктів різних галузей і сфер діяльності, які взаємопов'язані економічно, організаційно та технологічно. Агропромислова внутрігалузева інтеграція функціонує на основі укладених договорів між переробними підприємствами, підприємствами з постачання сировини та сільськогосподарськими товаровиробниками. Перевагою інтеграційних процесів в АПК є забезпечення виробництва конкурентоспроможною продукцією та взаємопропорційний розвиток технологічних процесів (виробництво, заготівля, зберігання, переробка, а також оптова та роздрібна торгівля). Найбільш швидкого розвитку вертикальна інтеграція отримала в США ще в 60-х роках ХХ ст. В той час в її країнах вироблялось близько 1/3 товарної продукції сільського господарства. В цей же період вона почала розповсюджуватись в країнах Західної Європи. Вертикальна агропромислова інтеграція означає міжгалузеве кооперування підприємств і виробництв різних галузей, які суто організаційно і технологічно пов'язані між собою. Вона забезпечує оптимальне проходження товарної маси з виробництва сировини до доставки готової продукції споживачу. Крім того, вертикальна інтеграція забезпечує зниження витрат, забезпечує якість продукції, підвищення ефективності виробництва та має ефект стабілізації та стійкості. Мета вертикальної інтеграції є гарантія постачання сировини, її переробка та реалізація сільськогосподарської продукції. Вертикальна інтеграція характерна для підприємств, які взаємопов'язані єдиною метою з виробництва, переробки, реалізації, обслуговування, регулювання кон'юнктури ринку, дослідження ціноутворення.

Вертикальна або аграрно-промислова інтеграція – це планомірне співробітництво сільськогосподарських та промислових виробництв двох або більше галузей [6, с.31–36]. На думку В.Г. Дарчук, вертикальна інтеграція має місце тоді, коли товаровиробники єдиного технологічного процесу об'єднуються через різні механізми під єдиною власністю, тоді як вертикальна координація має місце за умов, коли відносини між такими товаровиробниками регулюються лише контрактами [8, с. 40–50]. На наш погляд, агропромислову інтеграцію можна будувати за міжгалузевим принципом,

метою якого є об'єднання підприємств по вертикальному типу. Вертикально інтегроване об'єднання в агропромисловому комплексі представлено на (рис. 2).

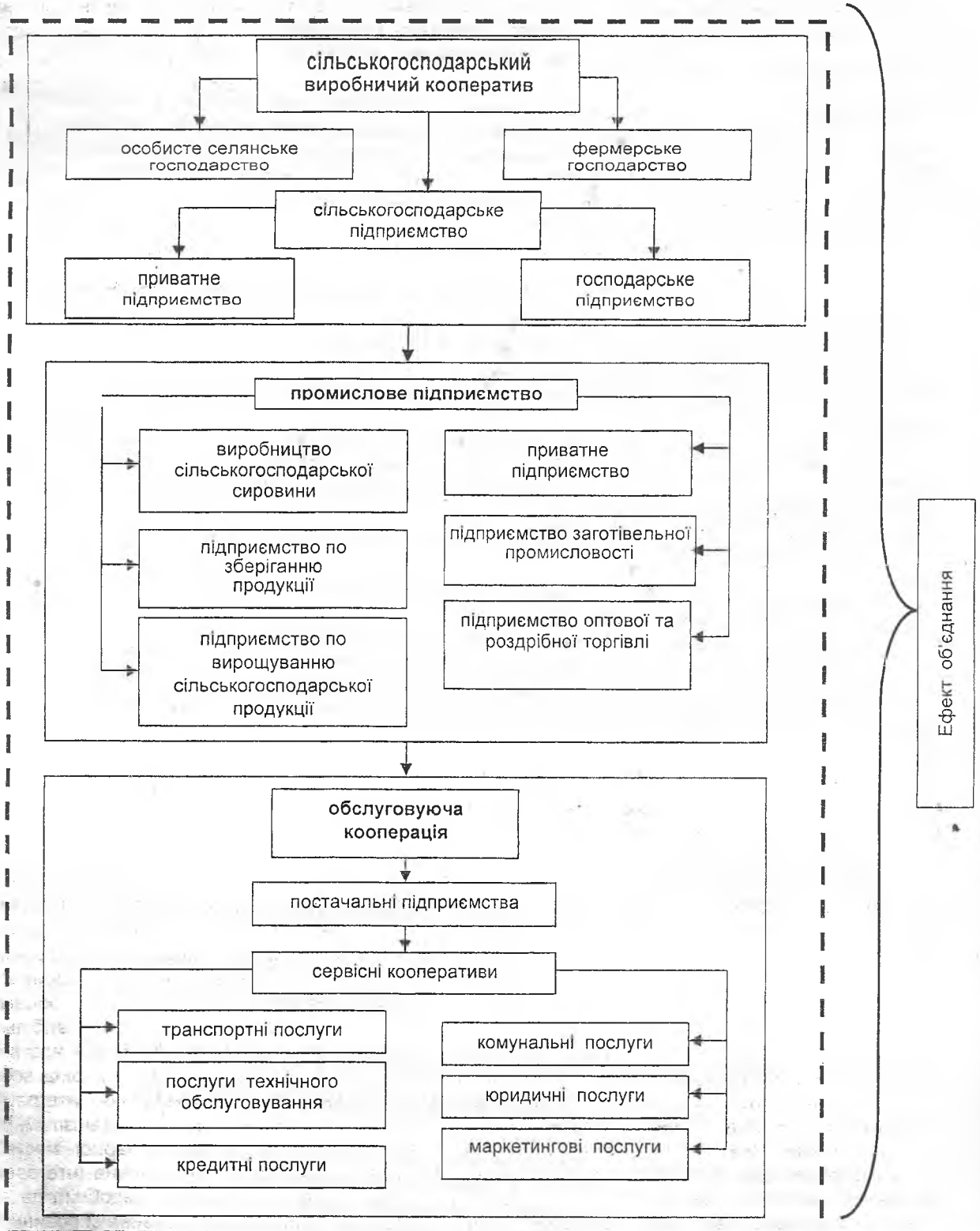

Рис. 2. Вертикально інтегроване об'єднання в АПК

Джерело: [власна розробка]

Основними ознаками, які характеризують вертикально інтегроване об'єднання агропромислового комплексу є об'єднання сільськогосподарського виробничого кооперативу, промислове підприємство та обслуговуючу кооперацію. Така вертикальна інтеграція забезпечить

найбільш оптимальне проходження товарного продукту, безпосередньо від виробництва до доставки вже готової продукції споживачеві.

Висновки з даного дослідження. На нашу думку, найбільш ефективною формою інтеграції в системі аграрного виробництва є вертикальна, яка забезпечує в агропромисловому комплексі єдність і безперервність технологічного і виробничого процесів. Вона передбачає поєднання промислового, сільськогосподарського виробництва та обслуговуючої кооперації з метою отримання більшої економічної вигоди.

Вважаємо, можна істотно змінити кризове становище, яке виникло в агропромисловому комплексі шляхом об'єднання зусиль виробників сировини, виробництв по переробці та збуту продукції, торгівлі, фінансових та обслуговуючої кооперації на засадах взаємодопомоги та економічного співробітництва. При такому об'єднанні взаємопов'язаних виробництв сільськогосподарські товаровиробники отримують додатковий економічний ефект та взаємну зацікавленість в безвідходному виробництві.

Література

1. Андрійчук В. Г. Капіталізація сільського господарства: ідентифікація і мотиви здійснення / В.Г. Андрійчук // Економіка АПК. – 2006. – № 1. – С. 40–54.
2. Державна цільова програма розвитку села на період до 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua>
3. Немцов В.Ф. Межхозяйственные и аграрно-промышленные объединения / В.Ф. Немцов. – М. : ВСХИЗО, 1975. – 44 с.
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.07.2009 № 723 “Про затвердження Порядку використання у 2009 році коштів Стабілізаційного фонду для державної підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів” зі змінами та доповненнями // Офіційний Вісник України. – 2009. – № 53. – С. 1838–1840.
5. Про сільськогосподарську кооперацію: Закон України // Урядовий кур'єр. – 1977. – № 148. – С. 1–4.
6. Тимофєєв І.М. Сутність і розвиток кооперації та інтеграції в АПК / І.М. Тимофєєв // Вісник ХНАУ. – Харків, 2006. – №9. – С. 266–270.
7. Топіха І.Н. Напрями і пріоритети розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів / І.Р. Топіха, Т.П. Шаповал // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2010. – Вип. 1. – Т. 1. – С. 31–36.
8. Шаповал Т.П. Засади формування сільськогосподарської обслуговуючої кооперації у ринкових умовах / Т.П. Шаповал // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2009. – Вип. 1 (48). – С. 75–80.

УДК 001.985(477:510)

Бударіна Н.О.,
к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки
Мезенцева Ю.О.,
магістр міжнародної економіки
Донецький національний університет

ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ЗАСТОСУВАННЯ ДОСВІДУ КИТАЮ

Постановка проблеми. Основними складовими сучасного інноваційного розвитку провідних країн світу та таких, що розвиваються, є розвинена фундаментальна і прикладна наука, ефективна освітня система, доступ до найновітніших технологій. Країни, які забезпечують таке поєднання, досягають ефективної конвертації знань у нові технології, що сприяють ефективному економічному розвитку цих країн. Досвід Китаю, який демонструє значні темпи зростання завдяки активному інвестуванню в інноваційну сферу, може стати прикладом для формування ефективної інноваційної політики України, особливо коли актуальними є питання антикризового розвитку [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми інноваційного розвитку України досліджують О. Амоша, А. Гальчинський, В. Геєць, Б. Кваснюк, Ю. Макогон, О. Саліхова, В. Семиноженко та інші. В їх наукових працях розглядаються проблеми інноваційно-технологічного розвитку економіки,